

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Prenumerata na Gazetę Lwowską od 1. Kwietnia do 30. Czerwca 1866.

Ceny przedpłaty:

Dla miejscowych: Gazeta wraz z Dziennikiem urzędowym	4 złr. w. a.
Gazeta sama (bez Dziennika urzędowego)	2 „ „
Dla zamiejscowych (z codzienną przesyłką pocztową): Gazeta wraz z Dziennikiem urzędowym	5 „ „
Gazeta sama (bez Dziennika urzędowego)	3 „ „

Za pojedynczą opłatą 7 centów od wiersza umieszczają się inseraty równocześnie w dwóch Gazetach urzędowych, polskiej i niemieckiej.

Przesyłki (franco) odbiera **Administracja Gazety Lwowskiej, (ulica Wałowa nr. 370).**

Zwraca się uwagę na to, że otwarta jest prenumerata na Gazetę samą (bez Dziennika urzędowego) **za połowę ceny.**

W ważniejszych wypadkach przynosi Gazeta Lwowska własne telegramy, a w ciągu obrad sejmiku krajowego dodaje bezpłatnie stenograficzne sprawozdania.

Część urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Żałoba dworka po ś. p. Królowej Maryi Amali będzie przywdziana z najwyższego rozporządzenia w poniedziałek d. 26. marca i noszona przez dni szesnaście z odmianami, a mianowicie przez pierwsze ośm dni to jest od d. 26. marca do 2. kwietnia włącznie gruba, a przez drugie ośm dni to jest od d. 3. do 10. kwietnia włącznie, lżejsza.

Ministryum stanu w porozumieniu z innemi interesowanemi ministryami pozwoliło w zasadzie Waclawowi Karolowi *Temhart*, Fryderykowi *Frey sen.* Karolowi *F. Kuzel*, Jerzemu *Grant* i Wiliamowi *Powell* założyć anglo-austryackie stowarzyszenie akcyjne do fabrykacji cukru w Pradze, i poczynić w tym celu kroki przygotowawcze.

Część nieurzędowa.

Lwów, 28. marca.

Memor. diplom. przynosi telegram z Wiednia, który również zapewnia, że wszelkie wiadomości, rozsiewane ostatnimi dniami o obawach wojny, są bezzasadne. Od czasu wysłania datowanej z 9. lutego odpowiedzi hrabiego *Mensdorffa* nie wydarzyło się nic takiego, coby mogło usprawiedliwiać obawę, że jedno lub drugie z obudwu głównych mocarstw niemieckich chce zejść z pola układów dyplomatycznych, ażeby rozstrzygnąć sprawę orężem. Co się tyczy Austrii stwierdzonem jest urzędownie, że minister finansów nie otrzymał dotąd żadnego polecenia, by zarządził jakikolwiek wydatek ze względu na wypadek wojny.

Wiadomości dzisiejsze są bardzo skąpe, i pokazuje się z nich tyle tylko, że stan rzeczy nie zmienił się w niczem. Po wieściach pokojowych, które przeważały ostatnimi dniami, nastąpił znowu przeciwny zwrot opinii. Przynajmniej zapewnia *Berl. Montagsztg.*, jedyne dziś źródło wypadków w Berlinie, wszakże niepodając żadnego zgoła powodu, że pogłoski pokojowe nie szczególnie znalazły odgłos w kołach dyplomatycznych; tam przedstawia się sytuacja ciągle jeszcze w bardzo groźnym świetle, chociaż przypuszczają wszyscy, że wprzód zostaną wyczerpane wszystkie dyplomatyczne środki i drogi dla uniknięcia wojny.

Zresztą zajmują powszechną uwagę w Prusiech *bliskie wybory*. Chociaż termin ich rozpoczęcia przypada dopiero za pół roku, zawiązują się już teraz wszędzie stowarzyszenia i komitety w duchu konstytucyjnej partii kraju.

Podług doniesienia w *Mem. diplom.* mylnem jest podanie, jakoby delegaci rumuńscy otrzymali rozkaz *zastępowania Księstw Nadduńajskich na konferencji paryskiej*. Wystanym sześciu członkom komisji rumuńskiej w Bukareszcie nie dał rząd prowizoryczny żadnej innej misji lub instrukcji, jak tylko, ażeby hrabiemu Flandryi doręczyli wotum senatu i izby deputowanych, mocą którego młody ten książę został proklamowany Księciem Rumunii. Ale ponieważ br. Flandryi bawi teraz w Rzymie, zamysła deputacja rumuńska udać się do Brukseli i doręczyć rzeczzone wotum w dokumencie urzędowym Jego Mości Królowi belgijskiemu. Na drugim posiedzeniu konferencji przyjęto całą Turcyi za podstawę dalszych obrad i reprezentant Sultana został wezwany, ażeby przedstawił zdania Porty co do reorganizacji Księstw Nadduńajskich.

Ministryum *Russella* ob staje przy swoim *bilu reformy*. Kanclerz skarbu oświadczył to na posiedzeniu izby niższej z 23. b. m. i dodał, że gabinet będzie zbijał poprawkę *Grosvenora*, a przy-

jęcie jej uważały za wotum nieufności. Rząd ma także zamiar wnieść projekta reformy dla Irlandii, Szkocji i co do podziału kolegiów wyborczych, ale te projekta nie będą mogły przyjść pod obradę w ciągu teraźniejszej sesji.

Giornale di Roma z 26. b. m. nazywa doniesienia i uwagi dziennika *Journal des Debats* o mianowaniu arcybiskupa kolońskiego śmieszna potwarzą, a oraz zarzuca śmieszna zarozumiałość temu dziennikowi, iż ośmiela się dawać lekcję historii temu ciału prawodawczemu, które orzekając konieczność świeckiej władzy Papięza stało się w szlachetny sposób echem Cesarza i ówczesnych życzeń episkopatu.

Monarchia Austryacka.

Lwów, 29. marca. (*Sprawy Sejmu krajowego.*) Wczoraj odbył Sejm ostatnie posiedzenie przed świętami. C. k. komisarz rządowy radca dworu p. *Possinger* odpowiedział na dwie interpelacje mianowicie co do przeszkód przy splawianiu drzewa Wisłą i co do funduszu zapomogi dla gmin podtatrzezańskich.

Członkami deputacyi sejmowej do Najjaśniejszego Pana wybrani zostali większością głosów posłowie: *Jego Exc. hr. Gołuchowski, Dr. Czajkowski, ksiądz biskup Manastyrski, Dr. Majer i Cichorz.*

Przedmiotem porządku dziennego były wyłącznie rozprawy nad budżetem.

Przyszłe posiedzenie zapowiedział Marszałek na dzień 12. kwietnia o 11. godzinie przed południem. Obszerniejsze sprawozdanie o tem posiedzeniu podamy jutro.

W uzupełnieniu sprawozdania z 62 posiedzenia Sejmu krajowego z dnia 27. b. m. (ob. nr. 72 Gazety Lwowskiej) podajemy odpowiedź *c. k. komisarza rządowego* na dwie interpelacje, z których jedną wniósł p. *Hubicki* dnia 27. lutego a drugą p. *Borysikiewicz* dnia 12. marca r. b. W pierwszej interpelacyi dotyczącej zarzutów dowolności w przeprowadzeniu spraw serwitutowych w obwodzie Złoczowskim, zarzutów wystosowanych mianowicie przeciw naczelnikowi tegoż obwodu, przytoczono dwa fakta o których *c. k. komisarz rządowy* daje następujące wyjaśnienie:

Prawomocnym wyrokiem *c. k. Namiestnictwa* z d. 28. lutego 1860 i *Wys. Ministerstwa* z d. 3. października 1860 r. oznaczono:

Po pierwsze, iż gminie *Jasionów* przyznaje się prawo koszenia trawy na łąkach rustykalnych w lasach dominikalnych znajdujących się, tudzież prawo oczyszczenia tych łąk z krzaków liści i niepotrzebnych gałęzi; że jednakowo to oczyszczenie dla zabezpieczenia lasów od szkody tylko pod nadzorem ze strony państwa *Jasionińskiego* miejsce mieć może.

Po drugie orzeczono, że państwu *Jasionów* przysłuza prawo wyłącznego użytkowania drzewostanu na łąkach wspomnianych się znajdującego, gminę zaś z jej pretensjami na drogę prawa odstano, o ile względem tego prawa mniemanego do wykupu lub uregulowania prowokacya nie byłaby wniesioną. W skutek prowokacyi przez gminę w r. 1861 wniesionej, przeprowadzenie tej sprawy w drodze komisji serwitutowej się rozpoczęło. Podaniem z dnia 26. czerwca 1864 r. wniosła gmina *Jasionów* prośbę do władzy obwodowej, ażeby ze względu na okoliczności, że sprawa w drodze serwitutowej jeszcze nie załatwiona, państwo *Jasionów* zaś tego drzewostanu nieustannie użytkuje, temu państwu wyrębianie drzew i innych drzew na owych łąkach rustykalnych wzbronione zostało.

Władza obwodowa w skutek tego podania wydała pod d. 27. czerwca 1864, do urzędu powiatowego w *Olesku* rozporządzenie

ażebym z powodu tego, jakoby państwo Jasionów niszczyło wspomniany drzewostan i tym sposobem dalszą kulturę drzew uniemożliwiało państwu Jasionów także przepisom lasowym się sprzeciwiające użytkowanie tego drzewostanu stanowczo zakazano.

Temu rozporządzeniu urząd powiatowy zadość uczynił. Rekurs przeciw temu rozporządzeniu przez państwo Jasionów wniesiony, Namiestnictwo przesłało pod dniem 18. stycznia 1865 roku do władzy obwodowej, odnośnie do wyroku w tym samym względzie w drodze serwitutowej tymczasem pod dniem 17. grudnia 1864 r. zapadłego do odpowiedniego urzędowania a według okoliczności do sprawozdania.

Wyrokiem Namiestnictwa dopiero co wspomnianym orzeczono w tej samej sprawie serwitutowej zupełnie w myśl cytowanych przezeń dawniejszych prawomocnych wyroków.

Rozporządzenie Namiestnictwa dotyczące rekursu państwa Jasionów nadeszło dnia 26. stycznia 1865 r. do władzy obwodowej, która dopiero pod dniem 7. sierpnia 1865 r. zakazy użytkowania drzewostanu zniessa, z tym dodatkiem, iż państwu Jasionów odnośnie do wyroku Namiestnictwa z 17. grudnia 1864 r. dekretem wys. Ministerstwa z 20. maja 1865 r. zatwierdzonego przysłuży prawo użytkowania drzewa grubszego, gminie zaś przysłuży prawo użytkowania trawy, krzaków i drzewa cieńszego.

Z tego przedstawienia okazuje się, że zakaz władzy obwodowej z 27. czerwca 1864 nie miał słusznej podstawy, ponieważ dotyczące podanie gminy nie zawierało żadnego doniesienia o niszczeniu lasu lub o uniemożliwieniu kultury lasowej, a powtóre o takim wykroczeniu przeciwko ustawie leśnej nie można było bez poprzedniego sprawdzenia w myśl §. 23 ustawy leśnej orzekać; nareszcie w sprzeczności zostaje ów zakaz z prawomocnymi wyrokami, któremi państwu Jasionów wyłączne użytkowanie drzewostanu przyznane zostało.

Drugi fakt w interpelacji przytoczony dotyczy gminy Hucisko Oleskie. Fakt ten również jest prawdziwy. Ponieważ z dochodzenia przeprowadzonego okazało się, że gmina Hucisko Oleskie od więcej jak 30 lat nieprzerwanie aż do r. 1854 w używaniu prawa paszenia na gruntach dominikalnych w Czyżkach w przestrzeni nad 81 morgów się znajdowała, przeto wys. Ministerstwo dekretem z d. 4. marca 1865 orzekło, że gminie Hucisko Oleskie to prawo paszenia przysłuży i że dalsze urzędowanie w drodze serwitutowej przeprowadzone być ma.

Na podanie gminy, aby w wykonywanie prawa paszenia na wspomnianej przestrzeni wprowadzoną była, a mianowicie państwu zorywanie tej przestrzeni zakazaniem zostało, władza obwodowa pod dn. 12. i 20. maja 1865 zesłała na miejsce urzędnika i gminę w posiadanie i używanie prawa paszenia na wspomnianych niezarywanych gruntach wprowadziła.

To rozporządzenie nie miało prawnej podstawy, ponieważ sprawa ta cytowaniem dopiero co przezeń dekretem Ministerstwa do przeprowadzenia na drodze serwitutowej przesłana została.

Na zażalenie państwa Huciska Oleskie Namiestnictwo zatem pod dniem 3. sierpnia 1865 to rozporządzenie władzy obwodowej dla braku kompetencji, zniósło i unieważniło, a wysokie Ministerstwo dekretem z 10. lutego 1866 ten wyrok Namiestnictwa zatwierdziło.

Pod tym względem zatem sprawa ta ostatecznie załatwioną została, władze wyższe uznały dotyczące rozporządzenie urzędu obwodowego jako sprzeciwiające się ustawom i zniósły to rozporządzenie.

Co do osobistej odpowiedzialności naczelnika obwodowego w obydwu wypadkach zostanie stosownie urzędowanie bezzwłocznie zarządzone. Namiestnictwo będzie zresztą bacznie przestrzegać, ażeby jak w ogólności tak mianowicie i w sprawach serwitutowych wszelkie niestosowności lub dowolności w zastosowaniu przepisów prawnych i w urzędowaniu były stanowczo usunięte, a w razie potrzeby znalazły bezzwzględne skarcenie. (Brawo.)

Na interpelację p. Borysikiewicza wniesioną dn. 12. marca r. b. dotyczącą gminy Szydłowiec odpowiedział c. k. komisarz rządowy, że według zasięgniętych wiadomości, włościanie gminy Szydłowieckiej podali do Najjaśniejszego Pana prośbę o wstawienie się do władz ces. rosyjskich w sprawie wykupna ciężarów urbaryalnych ze swoich gruntów w Rosji położonych. Gdy przynależny właściciel ziemski okazał już gotowość swoją przystąpienia do obustronnej komisji dla przeprowadzenia wykupna, przeto c. k. Namiestnictwo odniosło się do ces. rosyjskiego gubernatora w Kamieńcu Podolskim z prośbą o zwołanie tej komisji i prośba ta ze strony c. k. Namiestnictwa z powodu wniesionej interpelacji ponownie została dn. 26. b. m. C. k. Namiestnictwo nie spuści tej sprawy z oka i będzie miało staranie o spieszne jej załatwienie.

Do sprawozdania z tego samego posiedzenia winniśmy jeszcze dodać i to, że poseł Adam hr. Potocki złożył do łaski Marszałkowskiej następujący wniosek samoistny: „Wysoki Sejm raczy uchwalić:“

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wyrobienie projektu do ustawy o wykupno propinacji, własność prywatnych stanowiącej i przedłożenie takowego projektu na przyszłej kadencji sejmowej.“

Wniosek ten odesłany został do Wydziału krajowego do sprawozdania.

Lwów, 28. marca. (Ofiary dobroczynne.) Za pośrednictwem c. k. Namiestnictwa we Lwowie otrzymała centralna komisja następujące dodatki dla głodem dotkniętych:

Od pani Wandy Złochowskiej, żony c. k. notaryusza, 133 złr. 60 cent. w. a. jako czysty dochód z urzędzonego przez nią w Wadowicach koncertu;

od pana Schillinga, literata z Rygi, 5 rubli.

Centralna komisja podaje te czyny szlachetne do publicznej wiadomości z wyrazem należytego uznania.

Z centralnej komisji zapomogi.

Lwów, 28. marca. Z nad Czeremosza otrzymaliśmy następującą korespondencję: Ze wszęch stron podają dzienniki wiadomości o niesieniu pomocy ludowi głodem dotkniętemu, ze wszęch stron czytamy zachęcenia do czynów szlachetnych, — niechże i mnie wolno będzie z zakątka naszego, złożyć doniesienia do dzienników krajowych rzadko dochodzą, podać do publicznej wiadomości, że i u nas znajdują się mężowie, którzy oceniają zaufanie w nich położone i gorliwie pełnią obowiązki obywatelskie i braterskie względem nieszczęśliwych mieszkańców tutejszych. — Od początku miesiąca lutego do dnia dzisiejszego obdzieleni bywają ci nieszczęśliwi najstosowniejszą i najtańszą strawą, zupą rumfordzką, tak że porcja składa się z jednej kwarty starej miary dość silnego rosolu, 4—5 łutów wołowego mięsa z dodatkiem 9—10 łutów razowego nie kupnego, lecz na urząd pieczonego chleba, którą każda familia bez różnicy obrządku za ukazaniem kartki od gminnego urzędu na tejsze imię na cały miesiąc wystawionej, po zmazaniu dnia na zwrotnej stronie w chronologicznym porządku przypadającego otrzymuje w garkuchni.

Według dat statystycznych obdzielonych zostało w miesiącu lutym w przecięciu dziennie 422 dusz, to jest: rodziców z dziećmi, 3428 porcyami, w bieżącym zaś miesiącu do 15go 788 dusz 7527 porcyami, z których każda na 1⁷⁰/₁₀₀ centów wypadła, co razem ryczałtowa sumę 176 złr. 76 cent. a. w. wynosi.

Nietylko w mieście Kutach, ale i po wsiach tutejszego powiatu upowszechnia się podobny praktyczny sposób zapobiegania niedostatkowi, ponieważ z summy częściowo zwrotnej częściowo niezwrótej, przez wysoki Wydział krajowy w kwocie 13.500 złr. zaasyguowanej, nie na podstawie listy przez starszyznę gromady w porozumieniu z pisarzem gminy ułożonej, lecz na mocy spisu przez duchowieństwo pełniące zarazem obowiązki członka komitetu wydanego, udziela się ciepła strawa biednym, zaś gospodarzom, przez nieurodzaj zubożałym i mającym gruntową realność lub chatę, zboże w naturze.

Największe zasługi w tym względzie położyli dotąd p. naczelnik powiatu W. Michał Csato; obywatel W. Leszek Zagajewski i asystent jego p. H. Trójalski; burmistrz miasta Kutt W. Stefan Kwoczyński i żurnalista p. G. Moch; a nakoniec czeigodny pleban w Rybnie ks. Daniel Sosenko. — Zapisujemy tu nazwiska tych mężów godnych uwielbienia dla wiadomości całego kraju, i składamy im wraz z cierpiącą ludnością najgorętsze dzięki za to, że rada i czynem miłości chrześcijańskiej biorą udział w tem szlachetnym dziele.

Wiedeń, 27. marca. (Nowiny dworu.) Najjaś. Pan odbierał dziś przed południem raporta ministrów i przyjmował o godzinie 10. Jego Exc. kanclerza nadwornego *Jerzego Majlatha* i hr. *Esterhazego*. W południe przyjmował Jego ces. Mość pp. ministrów *Mensdorffa*, *Belcredego* i *Franka*.

(*Wiadomości bieżące.*) Ban Krocacyi fml. *Soksecevic* przybędzie tu dziś na wezwanie telegraficzne z Zagrabia.

Pod prezydencją Jego Excel. ministra stanu hr. *Belcredego* odbyła się wczoraj w południe rada ministeryalna, w której brali udział wszyscy pp. ministrowie i kanclerze nadworni.

Anglia.

Londyn, 22. marca. (Śledztwo w Jamaice.) Wiadomości z Jamaiki o postępie śledztwa przez komisję królewską prowadzonego nie zostawiają żadnej już wątpliwości, że rezultat tego śledztwa potwierdzi całkiem i podniesie nawet to wrażenie, jakie sprawił w publice raport gubernatora Eyre. Ze władze cywilne i wojskowe wyspy przebrały wszelką miarę w odwetach za ekscesa w Morant Bay popełnione, że okrucieństwo ich postępowania z murzynami niczem zgoła usprawiedliwić się nie da, — to już obecnie najmniejszej nie ulega kwestyi. *Times*, który najdłużej, najuporczywiej, i do wszelkich uciekających się wybiegów retorycznych, broń gubernatora Eyre i jego nieludzkich subalternów, zmuszony jest nareszcie przyznać, że się wielkie złe stało; czyni to we wstępnym artykule dzisiejszym z szczerością i zupełnością, lubo widać, iż musiało to dużo tę gazetę kosztować.

„Nie podobna już wątpić — powiada — że przy stłumieniu jamajkańskiego powstania dopuszczono się okrucieństw, o których dreszcz bierze pomyśleć. Działy się tam rzeczy, których niepodobna przykryć ogólnikami.“

W ogólności z wykrytych dotąd faktów i okoliczności musimy wyciągnąć ten wniosek, — który może się jeszcze mniej więcej zmodyfikować po ogłoszeniu całkowitego sprawozdania komisji królewskiej — że wielu oficerom angielskim, wielu żołnierzom i majtkom dowiedzionem zostanie nadużycie władzy i siły, tak w naturze swej jako i w stopniu niczem usprawiedliwić ani upozorować się nie dające. Wiadomo naszym czytelnikom, żeśmy długi czas takowego wniosku wzdragali się: skwapliwie z nim występować, byłoby równie nieuczciwie, jak chcieć zamykać dziś oczy na następujące się fakta. Prawdą jest, iż w wielkiej kastrofie publicz-

nej obowiązku nakazuje przede wszystkim dbać o bezpieczeństwo. Porządek ma pierwszeństwo przed wolnością, a prawa społeczeństwa całego ważą się niż prawa jednostek. Gdyby ochotnicy trzymający straż w gmachu sądowym w Morant Bay, dawszy salwę w celu odparcia wdzierającego się tłumu, położyli trupem kilkaset osób, zamiast kilku, albo żeby jak największa nawet liczba uczestniczących w tym krwawym rozruchu i na gorącym uczynku schwytanych murzynów została już zaraz na pobliskich drzewach wywieśzana, — nie wypadłoby zapewne wdawać się w ścisłe ocenianie prawności takich postępów. Pójdziemy dalej nawet i postawimy tezę, że rząd, czy jakąkolwiek zwierzchność prawna, może słusznie żądać mocnego na swoją stronę uprzedzenia, skoro ma do usmierzania rozruch, który się od morderstwa rozpoczął. To wszakże słuszne uprzedzenie musi przed oczywistością dowodów — a pomimo wszelkie tłumaczenia i wykrety jest to już rzecz dowiedziona — iż na wyspie Jamajce wywierała władza terroryzm, wtedy, gdy już najzupełniej był zbytecznym. W każdym takim niebezpieczeństwie przychodzi moment, gdzie furja wojny, lubo z prawa konieczności na świat puszczone, powinna być mocnym odwołana głosem, a prawo konieczności ustać powinno. Głównym podobno błędem gubernatora Eyre było, iż powyższej prawdy nie uznawał, a ciężarem własnych kłopotów przywalony, nie troszczył się o to, jak się prawo wojenne wykonywa i jakie wydaje skutki. Najokrutniejsze wyniki często niesprawiedliwości, gdy odpowiedzialność zostaje między zwierzchników i podwładnych podzieloną: tamci nie wglądają pilnie w postępowanie subalternów, a ci poczynają sobie, nie radząc się zgola sumienia. Do komisji królewskiej należeć będzie smutna praca odmierzenia winy na jednych i drugich spadającej.

Włochy.

Florencya, 24. marca. (Wyjazd Króla Wiktora Emanuela z Florencyi. — Posiedzenie izby deputowanych. — Rozruchy w Barletta w Neapolitańskim. — Różne wiadomości.) Król wyjechał dziś do Turynu; święta wielkanocne przepedzi w Medyolanie, w Monza będzie na wielkim polowaniu, a dn. 7. kwietnia znów do Florencyi powróci.

Telegram już doniósł, że izba deputowanych na posiedzeniu z dn. 22. b. m. większością 191 głosów przeciwko 107 uznała wybór Mazziniego w Messynie za nieważny. W rozprawach Crispi oświadczył, iż można nie być republikaninem, a jednak wotować za uznaniem ważności wyboru. Guerazzi odwoła się do wspaniałomyślności izby, a wspaniałomyślność dotąd nikomu nie zaszkodziła. Przeciwko przyjęciu Mazziniego do grona izby, przemawiali minister spraw wewnętrznych, minister sprawiedliwości. Pierwszy wykaż, iż wybór Mazziniego jest nie prawny, od prawa zaś odstępywać nie można bez widocznej konieczności, która w obecnym przypadku nie zachodzi. Minister sprawiedliwości zwrócił uwagę, iż każdy, co jak Mazzini chce zmienić formę rządu, tem samem już staje się winnym zdrady głównej. Zwrócił następnie uwagę, iż amnestya w roku 1859 ogłoszona, do Mazziniego zastosowana być nie może. Po ministrze sprawiedliwości chciał jeszcze mówić dep. Brunetti, lecz izba uchwaliła zamknięcie obrad i przystąpiła do głosowania z wiadomym rezultatem.

Dziennik *Nazione* zaprzecza, ażeby względem Księstw Naddunajskich zawarta być miała umowa między Florencją, Berlinem i Petersburgiem.

Rada ministeryalna w Cosenza wotowała 60.000 lirów jako przyczynę do kosztów stłumienia rozbójnictwa i wezwała obywateli do wzięcia czynnego udziału w ściganiu rozbójników. Dzienniki sądzą, iż przykład ten i w innych prowincjach naśladowany będzie.

W miasteczku Barletta w Neapolitańskim, pospólstwo napadło na domy zamieszkałe przez protestantów, trzech protestantów żywcem w domach ich spaliło, kilku zaś pałkami ubito. Tłum napadł zarazem na podprefekturę, zniszczył wszystkie papiery i meble, zabił podprefekta, zabił jednego ze strony bezpieczeństwa, zranił delegata, spalił dwa domy i kilka domów zrabował. Siedmdziesiąt osób z tego powodu uwięzione i pod sąd oddane zostały.

Turecja.

(Posiedzenie konferencji względem cholery.) Konferencya względem cholery przyjęła na siódmym posiedzeniu program przez doktora Naranzi wypracowany. Kwestye, które rozbiegane być mają podzielono na cztery kategorie: natura i powstanie cholery, jej udzielanie się, środki udzielaniu się zapobiegające, forma uchwał konferencyi. Następnie wysadzony został komitet złożony z trzech członków dyplomatycznych i wszystkich członków lekarskich konferencyi, dla zbadania kwestyi do dwóch pierwszych kategorii należących, poczem się konferencya odroczyła aż do wypracowania relacji tego komitetu. Francuzcy deputowani wystąpili poprzednio z wnioskiem, ażeby na przypadek wybuchu cholery w lecie w Hedzach, wszelka komunikacja morzem między wybrzeżem arabskim, od pewnego punktu poniżej Dzeddy położonego, a Egiptem przerwana została. Wniosek ten przyjęto 17 głosami naprzeciw 8. Przerwanie komunikacji nastąpić ma w skutek doniesienia komisji sanitarnej tureckiej w Mece o wybuchu cholery w takim razie całe wybrzeże aż do Suez blokowane być ma ściśle przez morską eskadrę ze statków tureckich i europejskich złożoną. Pielgrzymi

wracający musieli lądem a karawany ich musiałyby się zatrzymywać często przed Suez, aż do skonstatowania stanu zdrowia. Gdyby statki jakie przełamały blokadę i dostać się miały do wybrzeża egipskiego powyżej Aden, statki te musiałyby odbywać czternastodniową kwarantana w Tio lub w innym punkcie. Pielgrzymom indyjskim wskazany być ma inny punkt do wsiadania na okręty, poniżej Dzeddy położony. Blokada zaś dopiero w 15 dni po skonstatowaniu ostatniego wypadku cholery w Hedzach zniesiona być ma.

Kronika.

(W tutejszym ogrodzie botanicznym) c. k. uniwersytetu kwitną teraz palmy z rodzaju *Chamadorea*, a mianowicie *Ch. elegans*, *Schiedeana*, *Lindniana*, *Cunata* i 1 nowy gatunek. — *Ch. Schiedeana* Mart. (*Kunthia xalapensis* Hort. berol.), w Meksyku ojczyźnie swojej nazywana *Palmita*, dostarcza bardzo pożywej i zdrowej jarzyny, podobnie jak *Ch. Cunata*. Prócz tych zaczynają kwitnąć piękne *Aroidee Colocasia odora*, i *Papaveraceae Boeconia frutescens* z Meksyku i Peru, gdzie ich sok mleczny bywa używany jako trucizna na pluskwy i jako lekarstwo, i który Inyanie zowiący go *Cocoxihuitl*, bardzo wysoko cenią.

Z *Orchideów* kwitnie *Orchidee Calaya Forbesii* Lindl, tudzież należąca do *Acanthaceów* roślina wijąca się *Thunbergia laurifolia* (*Th. Harrisii* Hooker) z Madras w Indyach wschodnich, mająca kwiat wielki, błękitny, bardzo stosowna do ozdoby murów i słupów w cieplarniach.

(Rozprawy ostateczne w lwowskim c. k. sądzie krajowym.) **K r a d z i e ż.** Piotr Kuc z Piasek pod Szczercem, 42 lat liczący, ojciec 1 dziecka, ohr. gr. k., już 6 razy karany za kradzież (raz kryminalnie) przyznał się, że ukradł wór z lnicą wartości 9 złr. 50 c. Tenże na rozprawie ostatecznej w dn. 26. b. m. skazany został na 14 miesięcy ciężkiego więzienia (prokur. proponowała 28 miesięcy) i przyjął wyrok. Prezydujący radca sądu kraj. p. Ortyński, oskarż zastępca prok państwa p. Lidl.

(Ulaskawienie) **Judyta Mo in e r** z Freicovagnes w Szwajcaryi, wdowa 36 lat licząca, w lutym 1865 przez c. k. sąd krajowy w Krakowie, gdzie pozostawała w obowiązku bony, skazana za dzieciobójstwo na 3 lata ciężkiego więzienia, została ulaskawiona najwyższym aktem z 23 b. m. i wypuszczona na wolność z tutejszego domu karnego dla kobiet u św. Magdaleny.

(Nieszczęsny wypadek.) **Mikołaj Książ** z Borszczowie będąc pijanym, przejeżdżał do. 22. w nocy przez Wiar pod Niżankowicami i zmyliwszy drogę utonął.

W **Piskorowicach** w powiecie Sieniawskim dn. 16. b. m. w nocy spalili się na folwarku 3 wielkie stajnie i szopa z wszystkimi zapasami zboża, siana, tudzież młocarnia, siewkarnia i inne narzędzia. Tylko budynki były zaasekurowane. Szkoła wynosi 6000 złr. Ogień miał być podłożony i domniemanemu sprawcy ujęto.

W **Przemysłu** dn. 21. b. m. na przedmieściu Garbarze spaliło się 6 domów drewnianych. Ogień miał powstać przez nieostrożność.

(Dwie pełnie księżycy w jednym miesiącu.) Zauważano, że w tym roku nie było w lutym pełni księżycy, a marzec ma ich za to dwie, t. j. dn. 1go i 31go. Przypadek ten podobno nigdy się jeszcze nie zdarzył i jak daleko sięgają obliczenia kalendarzowe, nie zdarzy się potem.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w I. połowie miesiąca marca 1866 były następujące na targach w miasteczkach:

	Miejscę targu:											
	Lubaczów		Sokal		Sądowa Wisznia		Sieniawa		Budzanów		Mielnica	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluta austriacka											
Mec pszenicy	3	60	3	57	4	37	4	20	5	.	4	40
„ zyta	2	60	2	46	2	90	2	70	3	60	3	20
„ jęczmienia	2	.	2	.	2	31	2	20	2	80	3	.
„ owsa	1	50	1	38	1	15	1	20	1	60	1	70
„ hreczki	2	29	3	.	2	85	3	.	3	20	2	75
„ kukurudzy	4	40	4	.	.
„ ziemniaków	.	80	1	.	1	.	.	80	1	50	1	40
Cetnar siana	.	70	2	50	.	50	.	60	1	60	2	25
„ wełny
„ nasienia koniecu	40	.
Sąg drzewa twardego	6	46	5	80	6	50	6	77	6	.	9	.
„ miękkiego	3	33	5	50	5	.	5	20	5	.	6	50
Funt mięsa wołowego	.	8	.	10	.	9	.	8	.	7	.	8
Mas okowity	.	60	.	47	.	58	.	70	.	54	.	50

Ostatnia poczta.

P a r y ż, 26. marca. Książę Napoleon miał w piątek dwugodzinną konferencję z Cesarzem i odjedzie jutro do Włoch, dokąd uda się za nim także Księżniczka Klotylda. — *Patrie donosi*: Cesarz przyjmował wczoraj nowego agenta Księstw Naddunajskich, a dzisiaj pana Eloina, szefa gabinetu Cesarza Maksymiliana. Pan Eloin otrzymał poufne misye do dworów w Paryżu i Wiedniu.

Berlin, 27. marca. *Koresp. Zeidlera* uważa że położenie rzeczy jest niebezpieczne, przesilenie nie zmniejsza się ale owszem wzrasta. Jeżeli się Austria uzbroidła, to stosunki finansowe zmuszają ją do prędkiego działania.

Rząd pruski wziął to pod ścisłą rozwagę.

Lipsk, 27. marca. *Tutejsza Allg. Ztg.* donosi: Minister stanu Beust przejeżdżał przez nasze miasto i udał się koleją bawarską do Niemiec południowych.

Rzym, 26. marca. Książę Sasko-Koburgski przybył tutaj.

Bukareszt, 27. marca. Sąd przysięgłych skazał byłego dyrektora poczty i telegrafów Liebrechta na 10 lat więzienia i wynagrodzenie szkody w kwocie 1,568.000 piasłtrów.

Nowy York, 17. marca. Komisja finansowa proponuje poprawkę do bilu finansowego, aby co do pożyczki, klauzula odnosząca się do zagranicy została wymazana. Izba reprezentantów odrzuciła całą ustawę finansową.

Nowy York, 17. marca. Z powodu obawy wtargnięcia Fenyan wysłano wojska uuii do Buffalo. — Słychać, że poseł angielski Bruce, wysłał eskadrę angielską stacyi zachodnio-indyjskiej do Halifaxu.

Veracruz; 3. marca. Francuzki radzca stanu i meksykański minister finansów Langlais umarł nagle.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 28. marca.

Hotel George: PP. Hr. Konarski Ks., z Chrewtu. — Mniszek Wład., z Krubel.

Hotel Langa: Löoyoy Jan, z Węgier. — Przyborowski Tad., z Krakowa.

Hotel moldawski: Löwenfeld, c. k. podpor., i Ustyanowicz Klem., c. k. podpor., z Stanisławowa.

Pod Nr. 514¹/₄: Sozański Syl., z Błazowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 28. marca.

PP. Br. Ramberg Wik., c. k. major, do Krakowa. — Br. Brunicki Lud., do Michałówki. — Müller Karol, c. k. pens. pułk., do Dubiecka. — Bielski Szcz., do Rychcic. — Bołoz - Antoniewicz Ant., do Przemysła. — Falkowski Michał, do Głuchowa. — Orzechowski Tytus, do Wiednia. — Udrycki Adolf,

do Mostów wielkich. — Ustrzycki Wal., do Zamiechowa. — Nowacki Kaz., do Tejsarowa. — Dziewanowski Ant., ces. ros. sztab. kap., do Wiednia.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 28. marca 1866.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326.95	+ 2.2	87.2	zachodni sł.	pochmurno
2 g. od. po poł.	326.74	+ 4.2	84.2	" "	" "
10. god. wiecz.	327.02	+ 2.5	88.0	" "	" "

Kurs Lwowski.

Dnia 28. marca.

	gotówką		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	4	93 ¹ / ₂	5	61 ¹ / ₂
Dukat cesarski	4	98 ¹ / ₂	5	67
Półimperyal zł. rosyjski	8	65	8	77 ¹ / ₂
Rubel srebrny rosyjski	1	60 ¹ / ₂	1	64 ¹ / ₂
" papierowy rosyjski	1	31	1	33
Talar pruski	1	54	1	57
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	60	50	61	25
" " " m. k. za 100 zł.	63	29	64	06
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne } bez kuponów	62	88	63	63
5% Pożyczka narodowa	62	10	62	85
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	153	50	156	13

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 28. marca.

	złr.	kr.
5% Metaliki	59	65
5% pożyczka narodowa	62	40
Losy z 1860 roku	78	25
Akcyje banku wiedeńskiego	713	—
" " kredytowego	139	60
Londyn, 10 funtów szterlingów	105	—
Srebro	104	25
Dukat pojedynczy	5	02

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 26. marca

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	55.60	55.70
" " bez kuponów	—	—
zwrotny po 5%	99.20	99.40
Z pożyczki narod. z proc.	—	—
od stycznia do lipca po 5%	63.10	63.30
od kwiet. do paźd. po 5%	63.30	63.30
Pożyczka w srebrze z 1864	—	—
roku zwrotna w 35 latach	66.50	67.50
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—	—
Metaliki po 5%	60.10	60.25
Metaliki z proc. od maja do	—	—
listopada po 5%	60.50	60.70
dtto. po 4 ¹ / ₂ %	52.25	52.75
dtto. " 4%	46.50	47.—
dtto. " 3%	34.75	35.25
dtto. " 2 ¹ / ₂ %	30.—	32.—
dtto. " 1%	11.50	11.70
Przez. do wyl. z r. 1839	—	—
całe losy	141.—	142.—
Przez. do wyl. z r. 1839	—	—
pięta część losów	140.50	141.—
Przez. do wyl. z r. 1854	75.75	76.25
Przez. do wyl. z r. 1860	—	—
po 100zł.	79.70	79.90
Przez. do wyl. z r. 1860	—	—
po 100 zł.	87.57	88.25
Pożyczka z r. 1864 (z premią)	—	—
po 100 złr.	70.40	70.60
Renty Como po 42 lir. aust.	16.—	16.50
Wylos. obl. dawn.	55.—	57.—
długu państ.	52.50	46.50
" 4%	46.—	46.50
" 3 ¹ / ₂ %	40.50	41.—
" 3%	—	—
" 2 ¹ / ₂ %	53.—	55.—
" 2 ¹ / ₄ %	48.—	49.—
" 2%	43.—	43.50
" 1 ³ / ₄ %	38.—	39.—
" 5%	—	—
" 4%	—	—

	pien.	towar.
Kar., Krainy i Wyb. 84.—	88.—	—
Węgier	64.50	65.25
Banatu Tem.	60.75	61.75
Kroacyi i Slawonii	64.—	65.—
Galicyi	62.—	63.—
Siedmiogrodu	59.—	60.—
Bukowina	60.—	61.50
Z klauzulą wylos. w r. 1867	60.50	61.50
Banat Temesz.	60.—	60.50
Lomb. wen. pożycz. z r. 1850	—	—
Dług Tyrolu	—	—
" 4%	—	—
" 3 ¹ / ₂ %	—	—
" 3%	—	—
Dług Salcburga	—	—
" 2 ¹ / ₂ %	—	—
" 2%	—	—
Dług Krainy	—	—
" 1 ³ / ₄ %	—	—

2. Stan oblig. domestykaln.

Po 3% za 100 zł.	22.50	23.50
" 2 ¹ / ₂ % " 100 "	18.—	19.—
" 2 ¹ / ₄ % " 100 "	16.50	18.50
" 2% " 100 "	14.—	16.—
" 1 ³ / ₄ % " 100 "	12.50	14.50

3. Akcyje. (Za sztukę.)

Banku narodowego	724	726
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	141.40	141.60
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	558.—	560.—
Banku anglo-austryackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	67.70	68.25
Póln. kol. po 1000 zł. m. k. 1498.—	1500.—	—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	165.10	165.30
Połud. kolei państw. lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	166.50	167.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	114.50	115.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	154.25	154.75
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 65%	70.—	70.50
Uprzyw.ł. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	137.25	137.75
Połud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	104	105.—
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłatą	147.—	147.—
Kol. Kreszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—	—

	pien.	towar.
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	—	—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	670.—	680.—
Kolej Aussig. - Ciepl. po 200 zł. m. k.	115.—	250.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	—	—
Kol. Grac. - K5fl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	115.—	120.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	444.—	446.—
Lloyda w Tryescie po 500 zł. m. k.	204.—	206.—
Tow. młyn. par. w Wied. po 500zł. w. a.	—	370.—
Powz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	245.—	252.—
Mostu łącz. w Peszcie po 500 zł. m. k.	—	360.—

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

Banku narod. (6let. z r. 1857 po 5%)	—	—
narod. (10let. „ 1857 po 5%)	104.50	105.—
w m. k. (los. po 5%)	88.90	89.10
Banku (na 12 m. 5%)	—	—
narod. (przezn. do losow. w. a. (wania po 5%)	84.75	85.—
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	61.—	62.—
Węgier. Towar. ziemskie po 5%	74.—	74.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	95.—	96.—
dtto detto w srebr. upr za 100 zł. w. a.	74.25	74.75
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	—	69.50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	102.50	104.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	91.50	92.50
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	82.50	83.50
Kol. póln. po 100 zł. w. a.	—	80.—
Kol. Głogn. po 100 zł. m. k.	—	76.—
Uprzyw.ł. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	—	79.—
Połud. póln. kolej kom. po 5% za 100 zł.	72.—	74.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	—	83.—

	pien.	towar.
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	—	—
Lloyda za 100 zł.	87.50	88.50

6. Losy. (za sztukę.)

Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	113.—	113.50
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	78.—	79.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	108.50	109.50
" " po 50 zł. m. k.	47.—	47.50
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	22.—	23.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	70.—	75.—
Salma " 40 " "	26.—	27.—
Pallego " 40 " "	21.—	22.—
Clarego " 40 " "	22.50	23.50
St. Genois " 40 " "	20.—	21.—
Windischgrätzka 20 zł. "	15.—	16.—
Waldsteina 20 " "	18.—	19.—
Keglevicha 10 " "	13.—	13.50
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	12.—	12.50

Weksle. (Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol.	—	—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	87.25	87.50
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	87.50	87.75
Genua za 100 lir. piem.	—	—
Hamburg za 100 M. B.	77.75	76.90
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—	—
Londyn za 10 ft. szt.	104.25	104.50
Lugdun za 100 fr.	—	—
Medyolan za 100 lir. wł.	—	—
Marsylia za 100 fr.	41.40	41.50
Paryż za 100 fr.	41.50	41.60
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecya za 100zł. w. a.	—	—

(31 dni po okazaniu.)

Kurs złota.

Dukaty ces. men.	4.97	4.98
dtto. pełnej wagi	4.97	4.99
Korona	—	—
20 frankówka	8.40	8.42
Rosyjski imperyal	8.60	8.63
Talar związkowy	1.53 ¹ / ₂	1.54 ¹ / ₂
Srebro	103.50	104.—
Kurs korony w c. k. kasach 13zł. 50 c.	—	—

B. Krajów koronnych.

Nizszej Austrii	80.—	80.50
Wyż. Aust.	81.—	82.—
Salcburg	81.—	82.—
Czech	83.—	84.—
Morawii	78.—	78.—
Szlaska	87.—	88.—
Styryi	86.—	86.—
Tyrolu	95.—	98.—